

Nepaisant su pandemijos padėtimi susijusių suvaržymų, su kuriais iki šiol niekada neteko susidurti, 2020 m. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pasiekė aukštų veiklos rezultatų

2020 m. Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pavyko išlaikyti aukštus veiklos rezultatus susiklosčius aplinkybėms, kai buvo dirbama iš namų ir nustatyti judėjimo apribojimai, dėl ko nuo 2020 m. kovo 16 d. iki gegužės 25 d. buvo neįmanoma rengti teismo posėdžių. Nuo 2020 m. gegužės 25 d., laikantis griežtų sveikatos priemonių bei siekiant gero teisingumo vykdymo ir paisant teismo posėdžių viešumo principo, posėdžių salių durys nebuvo užvertos šalių atstovams ir visuomenei.

Užtikrinti šį veiklos tęstinumą buvo galima dėl iš anksto sukurtų struktūrų ir parengtų krizių planų, griežtų sveikatos protokolų įgyvendinimo, laiku įgyvendintos darbuotojų aprūpinimo nuotoliniam darbui skirta kompiuterine įranga strategijos ir darbo metodų pritaikymo laikantis proceso taisyklių. Kaip pažymi Teisingumo Teismo pirmininkas Koen Lenaerts, „krizės planai, kurie buvo parengti nuo karantino pradžios, glaudžiai bendradarbiaujant su teisėjų kabinetais ir institucijos padaliniais, sudarė sąlygas užtikrinti kiek įmanomą normalų teismų veikimą ir teisingumo Europoje vykdymo veiklos tęstinumą“.

Kalbant konkrečiai, institucija užtikrino, kad į Liuksemburgą negalintys atvykti šalių atstovai (advokatai ir tarnautojai, atstovaujantys institucijoms ir valstybių narių vyriausybėms) galėtų dalyvauti teismo posėdžiuose nuotoliniu būdu. Šiuo tikslu institucija sukūrė specialią vaizdo konferencijų sistemą, pagal kurią potencialiai gali būti verčiama žodžių iš 24 oficialiųjų kalbų ir į jas. Naudojant vaizdo konferenciją, 2020 m. Teisingumo Teisme buvo surengta 40 posėdžių, Bendrajame Teisme – 37 posėdžiai; kai kuriuose iš šių posėdžių iki keturių šalių dalyvavo nuotoliniu būdu. Ši sistema toliau naudojama 2021 m. pradžioje susiklosčiusiomis pandemijos aplinkybėmis.

Visos šios priemonės sudarė sąlygas Teisingumo Teismui ir Bendrajam Teismui vykdyti neužbaigtus procesus, priimti sprendimus panašiais terminais, kaip jie būtų priimami įprastu metu, pateikti sprendimų ir išvadų versijas visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis ir užtikrinti jų paskelbimą ir platinimą.

Vis dėlto karantino priemonės ir pandemijai suvaldyti skirti apribojimai, kuriuos nustatė dauguma valstybių narių, neišvengiamai turėjo įtakos valstybių narių ekonominei ir teismų veiklai, dėl ko sumažėjo gautų bylų skaičius. Abiejuose Sąjungos teismuose iš viso **buvo gautos 1 582 bylos**, o tai yra mažiau už rekordinį praėjusių metų skaičių (1 905 bylos), tačiau panaši apimtis į skaičius, užfiksuotus 2018 m. (1 683 bylos) ir 2017 m. (1 656 bylos).

Panaši tendencija matyti kalbant apie **baigtas bylas**, kurių skaičius siekia **1 540**, t. y. sumažėjimas 11 %, palyginti su 2019 m. (1 739 baigtos bylos), bet panašus veiklos lygis kaip 2017 m. (1 594 baigtos bylos) ir net didesnis nei 2016 m. (1 459 baigtos bylos). Siekiant tinkamai įvertinti šį rezultatą, reikia atsižvelgti į tai, kad 2020 m. abu teismai daugiau nei du mėnesius negalėjo rengti posėdžių.

Galiausiai, abiejų teismų išnagrinėtų **bylų trukmė** 2020 m. tapo trumpiausia istorijoje – vidutiniškai **15,4 mėn.**, o tai rodo, kad nuosekliai siekiama tikslo padidinti bylų valdymo veiksmingumą.

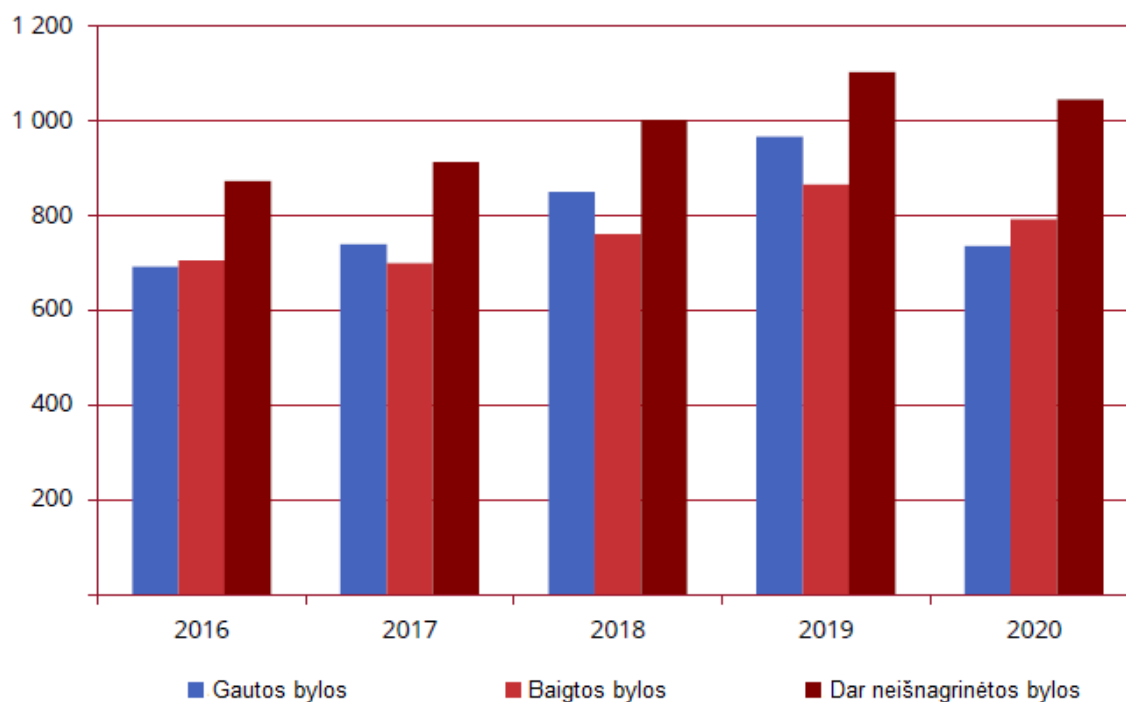
Teisingumo Teismas

Kalbant apie gautas bylas (735), pažymėtina, kad, kaip ir ankstesniais dvejais metais, didžiąją dalį Teisingumo Teismo gaunamų bylų iš esmės sudaro prašymai priimti prejudicinį sprendimą, nes jų gauta 556 (2019 m. – 641). Daugiausia prašymų priimti prejudicinį sprendimą gauta iš Vokietijos (139 bylos), po jos eina Austrija (50 bylų), Italija (44 bylos) ir Lenkija (41 byla). Antrą didžiausią gautų bylų dalį sudaro apeliaciniai skundai, kurių 2020 m. buvo gauta 131, tačiau jų skaičius gerokai sumažėjo (2019 m. gauti 266).

Kalbant apie baigtas bylas, pažymėtina, kad jų skaičius sudaro 792 ir yra išskirtinis, net jei ir mažesnis už 2019 m. pasiektą rekordinį skaičių (865 baigtos bylos), nes, nepaisant su pandemijos padėtimi susijusių suvaržymų, jis yra gerokai didesnis nei 2018 m. (760 baigtų bylų) ir 2017 m. (699 baigtos bylos).

Be to, sumažėjo dar neišnagrinėtų bylų skaičius, nes 2020 m. pabaigoje tokių bylų buvo 1 045, o 2019 m. pabaigoje – 1 102.

Teisingumo Teismas sėkmingai įvykdė įsipareigojimus dėl proceso trukmės; nepaisant labai nedidelio padidėjimo nagrinėjant tam tikrų rūšių bylas (15,8 mėn. prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrų atveju, palyginti su 15,5 mėn. 2019 m.), su proceso trukme susiję skaičiai apskritai lieka tokio paties lygio kaip 2019 m.

	2016	2017	2018	2019	2020
Gautos bylos	692	739	849	966	735
Baigtos bylos	704	699	760	865	792
Dar neišnagrinėtos bylos	872	912	1 001	1 102	1 045

Bendrasis Teismas

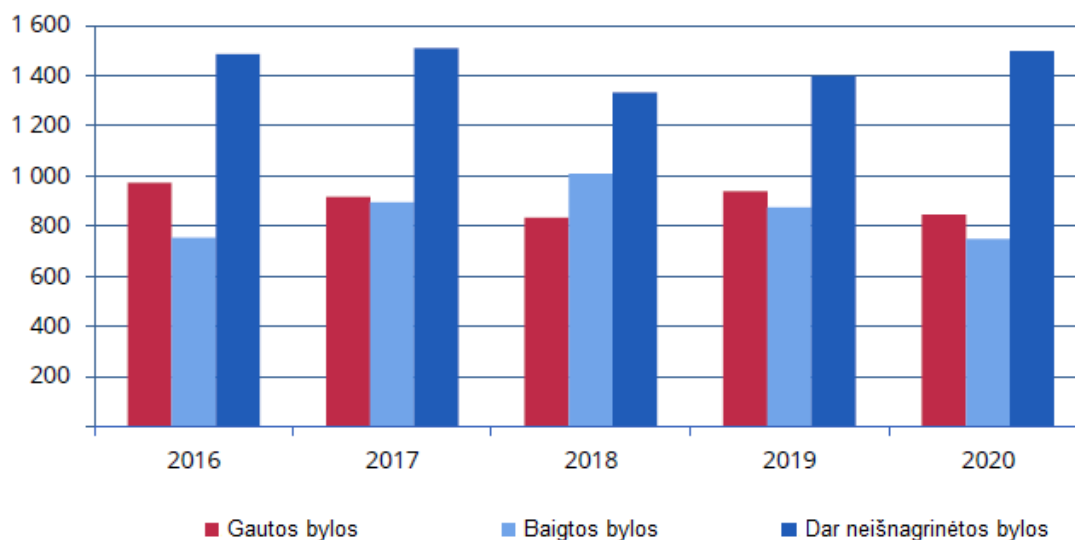
2020 m. šiek tiek pakito Bendrojo Teismo gautų bylų skaičius – buvo gauta 847 bylos, palyginti su 939 bylomis 2019 m. Su intelektine nuosavybe susijusių bylų skaičius lieka didžiausias (282), o didžioji dauguma likusių bylų susijusios su Pareigūnų tarnybos nuostatų taikymu (120 bylų), institucine teise (65 bylos) ir valstybės pagalba (42 bylos).

Kalbant apie baigtas bylas (748), pažymėtina, kad 237 bylos susijusios su intelektine nuosavybe, 127 bylos – su institucine teise ir 79 bylos – su Europos Sąjungos viešąja tarnyba. Išskirtina viena aplinkybė – penkių teisėjų kolegijų išnagrinėtų bylų skaičius, lyginant 2019 ir 2020 m., beveik padvigubėjo (59 bylos ir 111 bylų), o tai prisideda prie kokybiško teisingumo ir dar labiau padidina teismo priimtų sprendimų autoritetą.

Vidutinė proceso trukmė toliau mažėjo ir pasiekė rekordinę trukmę – 15,4 mėn. visų kategorijų bylose. Taigi buvo pasiektas Bendrojo Teismo užsibrėžtas tikslas mažinti proceso trukmę.

2020 m. posėdžiuose nagrinėtų bylų skaičius yra išskirtinis, nes siekia 335 (iš kurių 275 bylos buvo nagrinėtos laikotarpiu nuo 2020 m. gegužės iki gruodžio mėn.), palyginti su 315 bylų 2019 m., nepaisant to, kad kelias savaites posėdžiai nebuvo rengiami.

Kaip pažymi Bendrojo Teismo pirmininkas Marc van der Woude, teismas „intensyviai ir nuolat peržiūrinėjo savo vidaus procedūras, kad prisitaikytų prie su krize susijusių pokyčių“ ir teisės subjektams tenkančių naujų suvaržymų.

	2016	2017	2018	2019	2020
Gautos bylos	974	917	834	939	847
Baigtos bylos	755	895	1009	874	748
Dar neišnagrinėtos bylos	1 486	1 508	1 333	1 398	1 497

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

www.curia.europa.eu